

توسط اتحادیه اروپا، شیب افزایش استفاده از ابزار تحریم است. به عنوان مثال شیب افزایش تحریم‌ها از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۱۲ به شدت صعودی بوده است. به طوری که براساس گزارش اندیشکده کارنگی در دسامبر ۲۰۱۲ با عنوان "نقش تحریم در سیاست خارجی اتحادیه اروپا"، در سال ۲۰۱۰ اتحادیه اروپا ۲۲ مورد تصمیم به تحریم داشته است، در حالی که در سال ۲۰۱۱ به ۶۹ تصمیم افزایش یافت. یعنی فقط در فاصله ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۱ میلادی میزان استفاده از ابزار تحریم ۳۱۳٪ افزایش داشته است. بیشتر این تحریم‌ها البته بر کشورهای معدودی از جمله ایران، سوریه و تا همین اواخر لیبی و برمه اعمال شده بود. به هر روی تعداد کشورهایی که مشمول سیاست قهرآمیز تحریمی اتحادیه اروپا قرار گرفته‌اند از ۱۶ مورد در سال ۲۰۰۲ به ۲۸ مورد در سال ۲۰۱۱ افزایش یافته است.

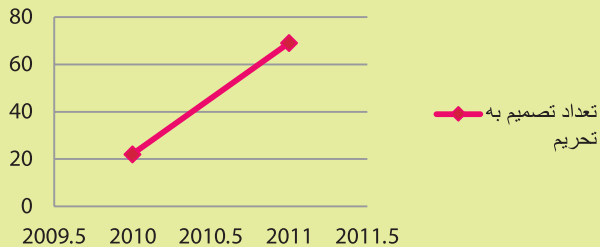
استفان لن معتقد است که برخی از این افزایش تعداد تحریم‌ها به دلیل تصور اتحادیه اروپا از خود به عنوان یک بازیگر فعال در عرصه بین‌المللی است. این تصور منجر به تصمیم‌گیری برای افزایش استفاده از تحریم شده است، علیرغم این که تحریم‌ها ناکارآمد باشند. با این حال نمی‌توان از نقش دیگر فاکتورها از قبیل تغییر در کشورهای هدف و اعمال اصلاحات داخلی متأثر از تحریم‌های خارجی در این افزایش چشم پوشی کرد.

۲-۲- ماهیت تحریم به مثابه یک ابزار

قهری و جنگ غیرتسلیماتی

کنستانتی گبرت در گزارش شورای روابط خارجی اروپا نیز معتقد است باید این نکته مهم را در نظر بگیریم که این شیب صعودی استفاده از تحریم‌ها، شیب صعودی در استفاده از یک ابزار قدرت نرم نیست. بلکه تحریم‌ها ابزارهای قهری هستند که برای ضربه زدن عینی به کشور یا گروه هدف طراحی می‌شوند تا آن را مجبور به تغییر رفتار کنند. در برخی موارد، تحریم‌ها می‌توانند به ویرانی اقتصادی کشور هدف و یا کشتار جمعی در یک کشور منجر بشوند.

میزان افزایش تعداد تصمیم‌های اتحادیه اروپا برای اعمال تحریم در فاصله یک سال بین ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۱

اختیار دارد. این واقعیت به این معنا است که استفاده از این ابزار علی‌رغم انتقادات درباره چگونگی اجرای و پرسش‌ها درباره اثرگذاری شان ادامه خواهد یافت. سابقه استفاده از تحریم در سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز پیش‌بینی این گزارش را تأیید می‌کند. تا ژوئن ۲۰۱۲ اتحادیه اروپا ۲۶ کشور را مستقیماً تحریم کرده است، از که شمالی گرفته تا ایالات متحده آمریکا. این تعداد به جز تحریم‌هایی است که علیه گروه‌های مختلف اعمال شده است مانند تحریم گروه شناخته شده‌ای مانند القاعده تا گروه‌های کمتر شناخته شده‌ای مانند جنبش اصلاح اسلامی در سرزمین‌های عربی. به تمام این تحریم‌ها باید تحریم‌های اعمال شده بر اشخاص حقیقی را هم بیافزاییم.

مهم‌تر از تعداد تحریم‌های اعمال شده

تحریم‌ها چقدر سودآور بوده اند، کارشناسان اروپایی بر این باور هستند که این ابزار تنها ابزار قهری و وسیله اجباری است که در اختیار اتحادیه اروپا قرار دارد. ابزاری که هزینه‌های تن دادن به یک جنگ را ندارد، اما به همان اندازه خصمانه است. افراط اتحادیه اروپا در استفاده از این ابزار حتی این تصور را ایجاد می‌کند که اروپایی‌ها یکی از جلوه‌های سیاست خارجی خود را اعمال تحریم دیده اند. همچنان که کنستانتی گبرت در گزارش شورای روابط خارجی اروپا با عنوان "سیاست اتحادیه اروپا برای تحریم: شلیک در تاریکی؟" (Shooting in the dark? Eu sanctions policies) می‌نویسد: «به هر روی تحریم‌ها مانند یک جنگ کوچک شده، تنها ابزار قهری سیاست خارجی هستند که اتحادیه اروپا در

نمودار شیب صعودی افزایش تعداد کشورهای مورد تحریم قرار

گرفته توسط اتحادیه اروپا در فاصله ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۱

